Johann Wolfgang Goethe: Faust (1774-1831), elemzés, tartalom

erettsegi.com/tetelek/irodalom/johann-wolfgang-goethe-faust/4

20 perc olvasás

Faust alakjával szorosan összefügg a műeszmei mondanivalójának vizsgálata. Goethe oldotta meg először maradéktalanul azt a feladatot, hogy a biblikus hátterű történetet teljesen profán tartalommal töltse meg: a túlvilág erőinek csak jelképes szerepet adott. Az emberséges, humánus életeszmény csak hosszas harc, az irracionális, démoni, értelemellenes világgal vívott küzdelem árán valósítható meg. A menny ennek az emberséges életeszménynek, a humánus emberi törekvésnek a jelképe, a mefisztói világ pedig a sötét indulatokat, az emberi psziché tudatalattijának örvényeit jelképezi. Ebben az értelemellenes világban való elmerülés egyénileg az őrületbe, közösségi szempontból pedig olyan borzalmas politikai rendszerbe torkollhat, mint a német fasizmus. Faust szerződést kötött az ördöggel, de éppen a jellemében rejlő jobbra törő nyugtalanság váltja meg a kárhozattól: a Mefisztó által eléje állított lehetőségek és kísértések, a velük vívott harc segíti elő azt az emberi kibontakozást, amelyet a halott tudomány, a szűk német kisváros (a Goethe korára jellemző német kisszerűség művészi vetülete), az Engels által jellemzett "deutsche Misére" nem tesznek lehetővé. A feudális szétdaraboltság állapotában levő Németországban volt a legelemibb erejű a vágyakozás

a teljesebb, valóban emberi életet biztosító fejlődés után. Ezért nem véletlen, hogy Faust jelképes alakja, a korabeli haladó német gondolkodókban élő olthatatlan vágynak művészi kiteljesedése itt és ekkor születik meg.

Hirdetés

A Faust – természetesen nagyon áttételesen – Goethe fejlődését tárja elénk. Az ifjúkori nagy szenvedélytől az út az öncélú művészet, a klasszikus szépség világán át (a két boszorkányszombat, Heléna; a középkori várúrrészletek ugyanis az antik és a romantikus művészeteszmény bizonyos modern szintetizálását jelképezik) vezet a minden ellenséges-démoni erőtől megszabadító emberi munka világáig. Goethe az egyes ember és az egész emberiség felszabadulásában ennek tulajdonította a legnagyobb szerepet. Ez az eszmei mondanivaló nagyon tisztán fogalmazódik meg a haldokló Faust végső monológjában^csak a közösségért végzett munka és a jövőbe vetett hit teheti valóban tartalmassá az egyének szűkre szabott életét. A küzdés és remény gondolata ragadta meg leginkább Madáchot is. Az ember tragédiájának művészi megfogalmazásakor.

Lapozz a további részletekért

1234

Címkék: elemzésGoethetartalomvilágirodalom